

Handläggare: Berit Jernberg
Telefon: 08/508 25 913
Katarina Munier
Telefon: 08/508 25 411

Till Länsstyrelsen i
Stockholms län

Ansökan till Länsstyrelsen i Stockholms län

Ansökan

Medel söks för ett andra projektår till en samordnande funktion inom Stockholms stad för ett utökat samarbete med frivilligsektorn samt verksamhetsstöd till stadsdelsförvaltningarnas stödgrupper för barn till föräldrar med missbruksproblem, barn till föräldrar med psykisk ohälsa och barn som lever med våld i nära relationer.

Bakgrund

Ett samstämmigt forskningsstöd finns för att barn i familjer med alkohol- eller andra drogproblem och barn till föräldrar med psykiskt funktionshinder, löper större risk för att själva utveckla olika former av psykosociala problem. Missbruk hos en eller båda föräldrar är den vanligaste orsaken till omhändertagande av barn (Vinnerljung, 1996). Omkring 20-30% av de patienter som vårdas inom vuxenpsykiatri är föräldrar till underåriga barn (Socialstyrelsen 1999). Aktuell forskning vid FORUM (Forskningscentrum för ungdomars psykosociala hälsa vid Maria Ungdom och Karolinska institutet) visar att en klar majoritet av föräldrarna (80% av mammorna och 70% av papporna) till de ungdomar som var aktuella vid Maria Ungdom under våren 2004, hade under sin livstid haft diagnostiserade psykiatriska problem och/eller missbruksproblem. Under de senaste decennierna har samhället i högre grad börjat uppmärksamma det mycket skadliga våld som barn indirekt utsätts för, när de lever i en familj där mamma blir slagen.

I Sverige lever 10-15% av andelen barn och ungdomar i familjer där någon av föräldrarna har alkohol- eller drogproblem eller ett psykiskt funktionshinder (Ds 1996:57. Barn idag: Socialdepartementet). Omräknat för Stockholms stad innebär det ca 15.000 barn. Det finns inga exakta uppgifter om hur många barn i Sverige som är utsatta för att mamma blir slagen. Kommittén mot barnmisshandel uppskattar att det rör sig om mellan 100.000 och 200.000 barn i Sverige. Rädda Barnen har i en undersökning uppskattat att vart tionde barn någon gång upplever våld i hemmet, hälften av dem ofta.

Betydelsen av att nå dessa barn tidigt med olika stödinsatser är väl dokumenterat och har visat sig ha positiva och skyddande effekter när så har skett (Lindstein,

1995, 1997 och 2001). Erfarenheterna från stödgruppsverksamheter runt i landet är att barn och unga vill berätta om sina erfarenheter om möjlighet för detta ges.

I BRIS-rapporten för 2005 får unga på frågan vad de saknar i sin kommun. De ungdomar som svarade att de ville ha mera stöd, uttryckte behov av fler gruppverksamheter där de kan träffa jämnåriga med liknande problem. Främst ville de unga se fler gruppverksamheter för barn till föräldrar med missbruksproblem, föräldrar med psykisk sjukdom och stöd när man blivit utsatt för sexuella övergrepp.

Socialtjänstförvaltningen drev med medel från stadens kompetensfond projektet Barnstöd Stockholm under perioden 2005-03-01 till 2006-10-31. Det projektets primära syfte var att öka kunskaperna om livsvillkoren för barn till föräldrar som missbrukar, barn till föräldrar med psykiska funktionshinder och barn som lever med våld i nära relationer. Stora utbildningsinsatser genomfördes för personal inom förskola/skola och socialtjänstens enheter inom individ- och familjeomsorgen. En enkätundersökning genomfördes under våren 2006, för att inventera stadsdelsförvaltningarnas nuvarande och planerade gruppverksamheter. Enkäten visade på att kunskaperna kring målgruppen hade ökat, att samverkan ofta sker runt utsatta barn, om än inte alltid enligt formaliserade rutiner. Vidare visade enkäten tydligt på brister i att kunna erbjuda olika slags gruppverksamheter för barn och ungdomar.

Centrum för gruppstöd 2006-09-18 - 2007-05-29

Projektet Centrum för Gruppstöd för barn startade 06-09-18. Projektet har kartlagt de resurser som finns i Stockholms stad, både inom den offentliga samt den frivilliga sektorn då det gäller gruppstöd för barn i de tre aktuella kategorierna. Kontakter har även tagits med Svenska kyrkan. Projektet har träffat representanter från samtliga stadsdelsförvaltningar för att undersöka behov och önskemål gällande gruppstöd. Kontakter har tagits på regional och nationell nivå för att undersöka vilka metoder som används för gruppstöd, samt för att undersöka eventuell metodutveckling som är på gång. Projektet har tagit del av de utvärderingar och uppföljningar som finns publicerade på området. Projektet har startat referensgrupper för de tre områdena med representanter från frivilligsektorn, stadsdelsförvaltningarna, socialtjänstförvaltningen samt sakkunniga. En för Stockholms stad lokal nätverksgrupp för kunskapsutväxling och informationsspridning har startats, med representanter från socialjouren och de 14 stadsdelsförvaltningarna. Projektet har kartlagt tillgången på utbildade gruppleddare inom respektive stadsdelsnämnd. Vidare har projektet erbjudit utbildning i individuella krissamtal med barn och ungdomar som har bevittnat våld, s.k. Trappan-samtal, till de stadsdelsförvaltningar som saknar Trappan-utbildade socialsekreterare.

Projektet Centrum för gruppstöd arbetar enligt följande övergripande mål

- att stadens samarbete med frivilligsektorn innebär fler möjligheter för utsatta barn och ungdomar att få stöd.

- att stadens verksamhet inom individ- och familjeomsorgen ska genomsyras av ett barnperspektiv.
- att stadens erbjudande om gruppstöd för barn och ungdomar ska vara kontinuerligt och stadigt, lika självklart som t.ex. insatsen kontaktfamilj.
- att en samordnare behövs för koordinering, informationsarbete och för att ta fram system för utvärdering och uppföljning.
- att kontaktytorna och ingångarna till stöd för utsatta barn och ungdomar ska vara många.
- att gruppstöd ska ses som en möjlighet till tidigt stöd för alla som i sitt dagliga arbete kommer i kontakt med utsatta barn, ungdomar eller deras föräldrar.

Projektet kommer under det andra året att arbeta med

- Att stärka och utveckla stadens samarbete med frivilligsektorn i syfte att åstadkomma fler grupper för utsatta barn och ungdomar i behov av gruppstöd.
- Att gemensamt med frivilligsektorn arbeta för att fler parallella föräldragrupper kan komma till stånd.
- Att samordna och utveckla samarbetet mellan frivilligsektorn, de fjorton stadsdelsförvaltningarna och andra myndigheter och verksamheter som arbetar med barn och ungdomar eller med deras föräldrar.
- Att tillsammans med frivilligsektorn och andra externa aktörer verka för att manualer för arbete med barn och ungdomar i grupp inom områdena psykisk ohälsa och barn som bevittnat våld kommer till stånd.
- Att ge information till personal inom övriga programområde inom IoF om stödgruppsverksamheter för utsatta barn och ungdomar.
- Att arbeta med informationsspridning till myndigheter och verksamheter som i sitt dagliga arbete kommer i kontakt med utsatta barn och ungdomar eller föräldrar.
- Att etablera en hemsida för information om pågående och planerade grupper.
- Att fortsätta referensgruppens arbete inom respektive område med representation från stadsdelsförvaltningarna, frivilligsektorn och olika sakkunniga.
- Att fortsätta nätverksarbetet för att sprida goda exempel och stimulera utvecklingen på gruppstödsområdet.
- Att arbeta för ett utökat samarbete mellan kommunen och landstinget gällande gruppstöd för utsatta barn och ungdomar.
- Att arbeta för att utforma lämpliga instrument för utvärdering av gruppverksamheter och uppföljning.
- Att följa utvecklingen på nationell nivå.

Projektet kommer att arbeta med att ta fram ett konkret förslag till permanent central samordningsfunktion för gruppstöd i Stockholms stad.

Projektet kommer att arbeta med att stärka och utveckla samarbetet med frivilligsektorn för att starta fler gruppverksamheter för barn och ungdomar till

föräldrar som missbrukar, barn till föräldrar med psykisk ohälsa samt barn som har bevittnat våld.

Planerad budget

Kostnader för frivilligsektorns gruppleदारarvoden har beräknats enligt följande antaganden; tre kategorier, fyra åldersintervaller, 15 gruppstillfällen, två gruppledare per grupp, fyra timmar inklusive förberedelse- och avslutningstid, Se bilaga 1.

Ovanstående modell innebär att tolv nya grupper kan startas under höstterminen 2007. Om varje grupp tar emot åtta barn/ungdomar innebär detta att 96 barn/ungdomar får tillgång till gruppstödplatser som inte tidigare funnits.

Bilaga 1

Projektbudget - Tidiga insatser

Huvudman: Socialtjänstförvaltning, Stockholms stad.

Projektnamn: Central samordningsfunktion för gruppstöd för utsatta barn.

Ansvariga kontaktpersoner: Berit Jernberg och Katarina Munier.

Budgeten avser tiden 2007-09-18 - 2008-09-17.

Total projekttid: start 2006-09-18 avslut 2008-09-17 = 24 månader.

Kostnader:*Personalkostnader inkl. sociala avgifter:*

Projektledare .....550 000 kr

Lokalhyra inkl adm.....165 000 kr

Utvärdering:

Internt, uppföljning.....10 000 kr

Administration:

Information.....350 000 kr

Varav gruppmanualer 200 tkr, informationsmaterial

och hemsida 75 tkr, affischer och broschyrer 50 tkr,

övrigt material 25 tkr

Planerade aktiviteter:

Frivilligsektor/ersättning gruppleदारarvoden.....980 000 kr

Varav tre målområden x 4 ålderskategorier =12 grupper

x 2 terminer x 4h/gg x 15 tillfällen/gr.

x 2gruppleदारare = 2.880 timmar x 340 kr/timme

Utbildningar.....150 000

Varav gruppleदारareutbildning 100 tkr, lokaler 50 tkr

Handledning .....100 000 kr

Totalsumma projektkostnader.....2 305 550 kr*Finansiering:*

Egen insats.....1 152 775 kr

Sökt projektbidrag från Länsstyrelsen 2:a året .....1 152 775 kr

Stockholm den

.....

Fredrik Jurdell
Stabschef
Socialtjänstförvaltningen
Stockholms stad